

Teza: tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych

Tymczasowe zawieszenie radcy prawnego w czynnościach zawodowych dokonane na podstawie art. 65² ust. 1 ustawy o radcach prawnych jest bezterminowe, jednakże na podstawie art. 65 ust.5 ustawy o radcach prawnych zostaje uchylone niezwłocznie, gdy zaistnieją przyczyny uzasadniające uchYLENIE.

Sygn. akt WO-34/17

POSTANOWIENIE

z dnia 25 maja 2017 roku

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie następującym:

Przewodniczący: SWSD Magdalena Śniegula (sprawozdawca)

Sędziowie: SWSD Elżbieta Gajda Krynicka

SWSD Grzegorz Koksanowicz

Protokolant: Kamila Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2017 r. na posiedzeniu bez udziału stron sprawy tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych radcy prawnego M. K.

na skutek zażalenia radcy prawnego M. K. na postanowienie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu z dnia 24 sierpnia 2016 r. w sprawie o sygn. akt OSD – 7/16

postanawia:

1.

zmienia zaskarżone postanowienie w pkt. 1 w ten sposób, że skreśla słowa „do czasu uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie karne wobec radcy prawnego M. K.”;

2.

w pozostałym zakresie utrzymuje w mocy zaskarżone postanowienie;

3.

zasądza od radcy prawnego M. K. koszty postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w zryczałtowanej kwocie 1.100 zł. (słownie złotych: tysiąc i sto) płatne na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych.

UZASADNIENIE

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu postanowieniem z dnia 24 sierpnia 2016r. tymczasowo zawiesił w czynnościach zawodowych radcę prawnego M. K. do czasu uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie karne wobec radcy prawnego M. K., nadając postanowieniu rygor natychmiastowej wykonalności, oraz obciążył radcę prawnego kosztami postępowania dyscyplinarnego w wysokości 2.500 zł.

Na niniejsze postanowienie zażalenie wniósł adwokat A. J. – pełnomocnik M. K., zaskarżając niniejsze postanowienie na korzyść ww. w całości, zarzucając postanowieniu naruszenie:

1.

Art. 65² ust. 1 ustawy o radcach prawnych, poprzez dowolne a nie swobodne, jednoznacznie błędne i nielogiczne uznanie, że zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności sprawy, nakazujące tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych r. pr. M. K. w sytuacji, gdy licząc od ostatniej daty wskazanej w akcie oskarżenia (w sprawie (...) Sądu Okręgowego w W.) tj. od 10. 10. 2012r. – upłynęło ponad 4 lata, w ciągu których r. pr. M. K. wykonywał obowiązki zawodowe w sposób wzorowy, a ponadto przeciwko ww. nie toczy się postępowanie dyscyplinarne, a zatem konieczne jest uznanie, że brak jest szczególnie uzasadnionych okoliczności sprawy, o których mowa w art. 65² ust. 1 ustawy o radcach prawnych;

2.

Art. 65² ust. 1 ustawy o radcach prawnych i art. 74¹ ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 5§1 k.p.k. oraz art. 20 Konstytucji RP i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej poprzez oczywiście błędne i naruszające zasadę domniemania niewinności swobody wykonywania zawodu i swobody prowadzenia działalności gospodarczej, orzeczenie tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych r. pr. M. K., bez wskazania okresu zawieszenia, co w sposób nieuzasadniony antycypuje wobec ww. wyeliminowanie z zawodu radcy prawnego na czas nieokreślony i jako takie nie może ostać się w obrocie prawnym;

3.

Art. 74¹ ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 7 k.p.k. oraz art. 5§1 k.p.k. poprzez zdecydowanie dowolne i przedwczesne uznanie, że okoliczność posługiwania się przez r. pr. M. K. dokumentami podrobionymi i przerobionymi jest wielokrotnie udowodniona, w sytuacji, gdy w sprawie rozpoznawanej przez Sąd Okręgowy w W., sygn. akt: (...) nie zapadł prawomocny wyrok skazujący wobec ww., a nadto przeciwko ww. nie toczy się postępowanie dyscyplinarne, które to zdecydowanie dowolne i przedwczesne uznanie, skutkuje wydaniem niesłusznego postanowienia o tymczasowym zawieszeniu radcy prawnego w czynnościach zawodowych, a więc należy uznać, że powyższe, w sposób rażący narusza naczelną zasadę domniemania niewinności;

4.

Art. 74¹ ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 92 k.p.k. poprzez dokonanie ustaleń faktycznych na dokumentach znajdujących się w aktach sprawy rozpoznawanej przez Sąd Okręgowy w W., sygn. akt: (...) oraz w wykazie dowodów załączonych do aktu oskarżenia w sytuacji, gdy ww. dowody z dokumentów nie zostały przeprowadzone na posiedzeniu, ani też nie zostały wprowadzone do materiału dowodowego w trybie określonym w odpowiednich przepisach kodeksu postępowania karnego, a zatem konieczne jest uchylene zaskarżonego orzeczenia.

Podnosząc powyższe zarzuty pełnomocnik radcy prawnego M. K. wniósł o uchylene zawieszenia w czynnościach zawodowych, uchylene rygору natychmiastowej wykonalności i rozstrzygnięcie w zakresie obciążenia ww. r. pr. kosztami postępowania.

Wyższy Sąd Dyscyplinary ustalil i zważył, co następuje:

Odnosząc się do zarzutów zażalenia:

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut naruszenia Art. 65² ust. 1 ustawy o radcach prawnych, poprzez dowolne a nie swobodne, jednoznacznie błędne i nielogiczne uznanie, że zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności sprawy, nakazujące tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych r. pr. M. K..

Wprawdzie należy uznać za bezsporne, że licząc od ostatniej daty wskazanej w akcie oskarżenia (w sprawie (...) Sądu Okręgowego w W.) tj. od 10. 10. 2012r. – upłynęło ponad 4 lata. Należy także zauważyć, że jeżeli w sprawie nie zostanie wydany skazujący wyrok karny to już w chwili obecnej w stosunku do znacznej części zarzutów nastąpiło przedawnienie karalności, jednakże nie w stosunku do wszystkich. Czyny wymienione w pkt. 61-65 uzasadnienia zaskarżonego postanowienia (K 364-366) nie są przedawnione a w stosunku do pozostałych istnieje uzasadnione przypuszczenie, że zostaną objęte skazującym wyrokiem karnym, co wydłuży termin przedawnienia tych czynów jako deliktów dyscyplinarnych.

Jeżeli r. pr. M. K. po dacie zarzucanych czynów wykonywał obowiązki zawodowe w sposób wzorowy, a ponadto przeciwko ww. nie toczy się postępowanie dyscyplinarne, to nie jest przesłanką do uznania, że w sprawie nie zachodzą szczególne okoliczności. Lista zarzutów jest bardzo długa i poważna, w sprawie toczy się postępowanie karne, co w sposób wystarczający wyczerpuje znamiona art. 65² ust. 1 ustawy o radcach prawnych: „Radca prawny lub aplikant radcowski, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne lub karne, może być tymczasowo zawieszony w czynnościach zawodowych przez sąd dyscyplinarny w szczególnie uzasadnionych okolicznościach sprawy. Postanowienie o tym zawieszeniu wydaje sąd dyscyplinarny z urzędu bądź na wniosek stron.” Zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w niniejszej sprawie występują szczególnie uzasadnione okoliczności, o których mowa w niniejszym przepisie, w postaci długiej listy zarzutów karnych postawionych radcy prawnemu w toczącym się postępowaniu karnym. Zarzuty te zostały bardzo obszernie udokumentowane w aktach sprawy karnej i akcie oskarżenia.

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut zażalenia naruszenia Art. 65² ust. 1 ustawy o radcach prawnych i art. 74¹ ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 5§1 k.p.k. oraz art. 20 Konstytucji RP i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej poprzez oczywiście błędne i naruszające zasadę domniemania niewinności swobody wykonywania zawodu i swobody prowadzenia działalności gospodarczej.

Należy stwierdzić, że wolność gospodarcza nie jest wolnością absolutną, o czym świadczy art. 22 Konstytucji, który stanowi, że „Ograniczenie wolności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny”.

Z kolei art. 6 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej stanowi, że „Podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej jest wolne dla każdego na równych prawach, z zachowaniem warunków określonych przepisami prawa.” Takie wymogi ustawowe prowadzenia działalności gospodarczej przez radcę prawnego, zgodne z Konstytucją i ustawą o swobodzie działalności, stanowi ustawa o radcach prawnych, która daje podstawy ustawowe odpowiedzialności dyscyplinarnej oraz swoistego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego zawieszenia radcy prawnego w czynnościach zawodowych.

Orzeczenie tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych r. pr. M. K., bez wskazania okresu zawieszenia jest zgodne z normą art. 65² ust. 1 ustawy o radcach prawnych. Dlatego też Wyższy Sąd Dyscyplinarny zmienił zaskarżone postanowienie w pkt. 1 w ten sposób, że skreślił słowa „ do czasu uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie karne wobec radcy prawnego M. K.”. Wyższy Sąd Dyscyplinarny uznał, że nie można przesądzać o długości trwania tymczasowego zawieszenia. Zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, ze względu na konstrukcję przepisu art. 65² ust. 1 ustawy o radcach prawnych jest ono bezterminowe, jednakże na podstawie art. 65 ust. 3 i 4 ustawy o radcach prawnych może być uchylone:

„Tymczasowo zawieszony może w każdym czasie składać wniosek o uchylenie postanowienia o tymczasowym zawieszeniu. Na postanowienie w przedmiocie wniosku zażalenie przysługuje tylko wtedy, gdy wniosek został złożony po upływie co najmniej trzech miesięcy od dnia wydania postanowienia w przedmiocie tymczasowego zawieszenia.

Tymczasowe zawieszenie uchyla się niezwłocznie, jeżeli ustaną przyczyny, wskutek których zostało ono zastosowane, lub powstaną przyczyny uzasadniające jego uchylenie.”

Należy uznać za uzasadniony zarzut w tym zakresie, że de facto przeciwko radcy prawnemu M. K. nie toczy się postępowanie dyscyplinarne. W niniejszej sprawie zostało wszczęte dochodzenie postanowieniem z dnia 27 stycznia 2015r. (K63), jednakże radcy prawnemu nie zostały postawione zarzuty, co powinno zostać natychmiast uzupełnione. Jednakże nawet tak daleko idące zaniedbanie Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu nie niweczy możliwości a nawet konieczności tymczasowego zawieszenia radcy prawnego, gdyż toczy się przeciwko niemu wielowątkowe postępowanie karne, co uzasadnia zastosowanie instytucji tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych.

Bez znaczenia jest, że w sprawie rozpoznawanej przez Sąd Okręgowy w W., sygn. akt: (...) nie zapadł prawomocny wyrok skazujący, gdyż przepis będący podstawą tymczasowego zawieszenia zawiera jedynie przesłankę prowadzenia postępowania karnego przeciwko radcy prawnemu a nie istnienia prawomocnego skazującego wyroku karnego.

Zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, będących podstawą rozstrzygnięcia, które Wyższy Sąd Dyscyplinarny uznał za własne. Sąd I instancji w protokole z posiedzenia z dnia 24 sierpnia 2016r. przeprowadził dowód z szeregu dokumentów (K345) , tak więc zarzut nie jest uzasadniony.

O kosztach postępowania Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie art. 70⁶ ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych w związku z §1 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 Uchwały Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. nr 86/IX/2015.

Mając na uwadze powyższe postanowiono jak w sentencji.